

Hallituksen esitys Eduskunnalle suomalaisille pankeille myönnettävistä väliaikaisista valtiantakauksista

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta antaisi perustuslain 82 §:n 2 momentissa tarkoitettun suostumuksensa siihen, että valtioneuvosto voisi antaa määräämällään ehdolla vastavakuksia vaatimatta valtiantakauksen suomalaisten pankkien tai niiden omistusyhteisöjen liikkeeseen laskemille rahoitusmarkkinoiden ja rahoitushuollon toiminnan turvaamiseksi tarvittaville velkainstrumenteille. Takausia tultaisiin valtioneuvoston harkinnan mukaan antamaan valtuuksien voimaantulon jälkeen ilman muita vakuuksia liikkeeseen laskettaville sijoitustodistuksille ja joukkovelkakirjalainoille. Takausia voidaan

myöntää vain toimintakelpoisille ja vakava-raisuusvaatimukset täyttäville pankeille. Takausista tullaan perimään markkinaehointinen maksu ja takauksia voi esitetyjen valtuuksien nojalla olla voimassa yhteensä enintään 50 miljardia euroa. Määrä vastaa suuruusluokaltaan taattavien velkainstrumenttien jälleenrahoitustarvetta. Väliaikaiset valtuudet valtiantakauksen myöntämiseen ovat voimassa vuoden 2009 loppuun, kuitenkin siten, että valtioneuvoston tulee 30 päivään huhtikuuta 2009 mennessä arvioida tarve uusien takausten myöntämiseen.

PERUSTELUT

Euroalueen jäsenvaltioiden hallitusten ja valtionpäämiehet antoivat 12 päivänä lokakuuta 2008 pitämässään huippukokouksessa julistuksen euroalueen valtioiden ja Ison-Britannian yhteisistä toimenpiteistä rahoitusmarkkinoiden vakauden palauttamiseksi. Julistuksen päämääritä on Suomessa tarkoitus toteuttaa samanlaisilla toimenpiteillä, kuin muissakin EU-maissa. Ensisijaisen tärkeätä on, että suomalaisten pankkien kilpailuasema säilyy neutraalina. Ensivaiheen toimenpiteenä rahoitushuollon toiminnan turvaamiseksi on tärkeätä voida tarvittaessa myöntää valtiantakauksia pankkien likviditeetin turvaamiseksi. Myöhemmin voivat tulla kysymykseen muut tähän liittyvät hallituksen esitykset.

Kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla ja useissa muissa maissa esiin tulleiden ongelmien vuoksi on kuitenkin myös meillä perusteltua varautua mahdollisesti tarvittaviin väliaikaisiin tukitoimiin erityisesti pankkien likviditeetin varmistamiseksi. Luottoloukkustulokset ovat kannanotoissaan kiinnittäneet huomiota valmisteilla olevien laajojen

kansainvälisten tukitoimien positiiviseen vaikutukseen pankkisektorin luottamuksen palauttamisessa ja rahoitusmarkkinoiden vakuuttamisessa.

Esitettiäviin takausisiin ja niistä perittäviin markkinaehointisiin maksuihin sovelletaan lakiä valtion lainanannosta sekä valtiantakauksesta ja valtiantakuusta (449/1988). Takausia voidaan tarvittaessa kuitenkin myöntää ilman turvaavaa vakuutta. Päättäässään valtiantakausten käytöön ottamisesta valtioneuvosto tulee samalla vahvistamaan tarkemmat periaatteet, joita noudatetaan päättäässä takausen piiriin hyväksytävien pankkien ottolainauksien rakenteesta ja suuruudesta. Takausia tullaan myöntämään laina-ajaltaan vähintään kolmen kuukauden ja enintään viiden vuoden pituisille lainoille. Valtiantakauksista perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (20/2003) 3 §:n mukaan, sellaisena kuin säännös on muutettuna 21 päivänä helmikuuta 2008 annetulla asetuksella 109/2008, voidaan pitkääkaisen lainan takauksesta periä 0,50 %:n vuotuismaksu

ja 0,25 %:n kertamaksu. Lyhytaikaisesta lainasta peritään laina-ajan mukaan määräytyvä 0,25 %:n maksu. EU-maiden piirissä sovellettavaksi tulevien maksutasojen yhdenmukaisemiseksi tai muiden olosuhteiden niin vaatiessa takausmaksuja tullaan valtioneuvoston asetuksella muuttamaan.

Edellä lausutun perusteella ehdotetaan, että Eduskunta päättäisi perustuslain 82 §:n 2 momentin mukaisesti antaa suostumuksensa sille, että valtioneuvosto tai sen määräämillä tarkemmilla ehdolla valtiovarainministeriö tai valtiokonttori voi vastava-kuksia vaatimatta antaa omavelkaisen val-

tiontakauksen suomalaisen pankin tai sen omistusyhteisön antamien sijoitustodistusten tai liikkeeseen laskemien laina-ajaltaan enintään viiden vuoden pituisten joukkovelkakirjalainojen takaisinmaksamisen ja muiden ehtojen täyttämisen vakuudeksi siten, että takauksia saa olla voimassa yhteenlasketulta nimellisarvoltaan enintään 50 000 000 000 euron määräisten lainojen vakuutena ja siten, että valtioneuvoston tulee 30 päivään huhtikuuta 2009 mennessä arvioida tarve myöntää uusia takauksia, sekä siten, että valtuudet takauksen myöntämiseen päättiyvät vuoden 2009 lopussa.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*